

З ТАКІМІ НАЦЫЯНАЛІСТАМІ ЖЫЦЬ МОЖНА

міжнацыянальныя адносіны у Рэспубліцы Беларусь/РБ/ з'яўляюцца сур'ёзнай праблемай, а вырашаецца яна слаба, асабліва што датычыцца карэнай беларускай нацыі, якая да гэтага часу знаходзіцца быццам на становішчы нацыянальнай меншасці, а не гаспадара свайго уласнага дома.

У ДЭКЛАРАЦЫІ Вярхоўнага Савета БССР "Аб дзяржаўным суверэнітэце Беларускай Савецкай Сацыялістычнай Рэспублікі"/27 ліпеня 1990г./, 2-м Артыкуле сказана: "Грамадзяне Беларускай ССР усіх нацыянальнасцей складаюць беларускі народ."

Вядома, што сутнасць нацыянальнай палітыкі КПСС заключалася у сціранні этнічных адрозненняў паміж усімі нацыямі і народнасцямі з мэтай утварэння надэтнічнага "советского народа". Цяпер мы бачым і чаму гэта прывяло. Як нельга было зрабіць із многіх нацый "советского народа", так нельга нельга зрабіць із нацыянальнасцей, пражываючых у РБ, зрабіць надэтнічнага "беларускага народа". Беларускім народам могуць быць толькі беларусы. А народы усіх нацыянальнасцей могуць быць толькі грамадзянамі РБ. Недакладнасць у "ДЭКЛАРАЦЫІ..." мае прынцыповае значэнне, бо тэрмін у ёй "беларускі народ" падразумевае аднолькавы падыход к вырашэнню нацыянальных праблем як беларусаў, так і нацыянальных меншасцей, пражываючых у РБ. У той час, калі у усіх нацыянальнасцей свае нацыянальныя праблемы.

У РБ толькі беларусы жывуць на сваёй этнічнай, гістарычнай, тэрыторыі і больш нігдзе на свеце не маюць сваёй дзяржавы. А нацыянальныя меншасці з'явіліся у нас, аставішы свае нацыянальныя дзяржавы і этнічныя тэрыторыі. Было так, што беларусаў абіжалі увесь час больш сільнымі і магутнымі, ваяунічымі, суседзі. У беларусаў аднялі Падляшша /цяперашняя Беластоцчына/, Віленшчыну з горадамі Вільняй, Рэжыцкі, Людыскі, Дзвінскі, Вяліжскі, Себежскі і Невельскі паветы, беларускую частку Смаленшчыны, Клінцоўскі, Новазыбкаўскі і Старадубскі уезды. Так абскубілі нас звонку. А із серадзіны ішла, пераважна гвалтоўная каланізацыя, расійцамі, палякамі і другімі народамі.

Беларусь зведала нескілька хваль расійскай і польскай каланізацыі. А цяпер ідзе новая хваля каланізацыі нашай Вацькаўшчыны расійцамі і людзмі Каўкаска-Азіяцкіх нацыянальнасцей, якія не глядзячы на закон аб грамадзянстве у РБ, з'езжаюцца у яе із краін бышага Савецкага Саюза, стаўшых незалежнымі і з неспакойных раёнаў яго. Інтарэсна, што многія расійцы едуць не дамоу у Расію, а у Беларусь. А няпрошаныя каўкаса-азіяцкія "госці" сталі у РБ сур'езным крымінагенным фактарам. К цывільным і іншаземным імігрантам дабавіліся і іншаземных нацыянальнасцей вайскоўцы у адстаўцы, нераважна расійскія, якіх РБ не адпраўляе дамоу а спраўна выплачвае пенсіі, абяспечывае жылём і г.д., адрываючы ад убогага куска свайго народа. Гэтыя адстаўнікі сталі у РБ найбольш кансерватыўным, рэакцыйным, часта прайдомлівым і антынацыянальным элементам грамадства. Падчас шматлікіх войнаў і ліхалеццяў Беларусь несла цяжкія страты у людзях, матэрыяльных, культурных і маральных каштоўнасцях. За кошт багачцяў нашай зямлі і працы беларусаў нажываліся чужынцы, стараючыся то апалячыць, то русіфіцыраваць беларускі народ. Там незразумела, чаму Старшыня камісіі Вярхоўнага Савета па нацыянальнай палітыцы і міжнацыянальных адносінах РБ М.А.Слямнеў лічыць, што наша Дзяржава павінна сплачваць яе нацыянальным меншасцям свае даўгі.

/ "Звязда" 6 студзеня 1993г. / . Беларусь акупіравалася, каланізавалася дзялілася на часці супраць волі беларускай нацыі. Многія прадстаўнікі нацыянальных меншасцей, нядрэнна уладкаваўшыся у Беларусі, выступалі і цяпер выступаюць супраць нашых незалежнасці, суверэнітэта, дзяржаўнасці беларускай мовы, нейтралітэта і г.д., стараюцца разыграць "белорускую карту" на сваю карысць. А для маскіроўкі канкрэтнага суб'екта гэтай свістапляскай прыдумалі тэрмін "рускамоунае насельніцтва", хаця і нацыі, і народнасці такой няма, а ёсць беларусы, рускія, украінцы, паліяўрэі, літоўцы і г.д.

11 лістапада 1992 года Вярхоўным Саветам РБ прынят Закон Рэспублікі Беларусь "Аб нацыянальных меншасцях у Рэспубліцы Беларусь". Падобнага закона няма ні у адной краіне, напрыклад Еўропы, хаця усе яны та.

кія многанацыянальным, як і Беларусь. Трэба прама сказаць, што гэты Закон напраўлен супраць інтарэсаў і адраджэння беларускай нацыі. Яно сабатуецца і так марудна ідзе таму, што у РБ як нігдзе, дзяржаўныя пасады вельмі часта займаюць людзі із нацыянальных меншасцяў, якія не заінтарэсаваны ў беларускім нацыянальным адраджэнні. Закон "Аб нацыянальных меншасцях у РБ" зводзіць на нет нацыянальную незалежнасць беларусаў і Закон аб дзяржаўнасці беларускай мовы, афіцыйна закрэпляе перамогі каланізатараў, былых захопнікаў, заваёўнікаў, інтэрвентаў Беларусі, стварае прэтэндэнт для далейшай эканамічнай суседніх дзяржаў Беларусі, каланізатары яе ў інтарэсах сваіх нацый, бо тут не выпрашываюць напрошаных гэцей, а ствараюць лепшыя умовы жыцця, чым для беларусаў. На сёнешні дзень беларуская нацыя ў значнай ступені з'яўляецца абслуговываючай нацыяй найменшасцей, пражываючых у РБ, большасць із якіх займае ў РБ кіруючыя дзяржаўныя пасады.

У артыкуле 1 "Закона аб нацыянальных меншасцях у РБ" сказана, што "прыналежнасць грамадзяніна РБ да нацыянальнай меншасці з'яўляецца справай яго асабістага свабоднага выбару. Але ж у Беларусі, напрыклад нашпартнымі "палякамі" рабілі католікаў-беларусаў без усялякага "свабоднага выбара". Напрыклад, маіх двух родных сясцёр пасля вайны запісалі полькамі ў нашпарты на метрыках, выдадзеных месным ксяндзом на польскай мове, так яны і цяпер значацца "полькамі", хаця на самай справе, усе Мірончыкі ў мясцовасці карэніныя беларусы, у тым ліку мы астальныя - адна сястра і тры брата сясцёр "поляк".

У артыкуле 4-м Закона РБ "Аб нацыянальных меншасцях..." сказана, што "ніхто ні пры якіх абставінах не можа патрабаваць ад грамадзяніна РБ указання яго нацыянальнай прыналежнасці ні вусна, ні пісьмова". А як жа тады ўзнаць к якой нацыянальнай меншасці адносіцца грамадзянін і як выконваць гэты Закон. Для гэтага, як мінімум трэба ведаць хто якой нацыянальнасці.

У артыкуле 10 таго жа Закона сказана, што "помнікі гісторыі і культуры нацыянальных меншасцей на тэрыторыі РБ з'яўляюцца часткай

беларускай культуры і аховываюцца дзяржавай у адпаведнасці з зако-
надаўствам РБ". Часткай "беларускай культуры" ніякай ня могуць быць
помнікі гісторыі і культуры нацыянальных меншасцей на тэрыторыі РБ,
бо помнікамі беларускай культуры могуць быць толькі помнікі гісто-
рыі і культуры беларускай нацыі. А помнікі гісторыі і культуры нацы-
янальных меншасцей - гэта помнікі адпаведных нацыі на тэрыторыі РБ.

Захопнікі, інтэрвенты, экспансіяністы, каланізатары ставяць пом-
нікі гісторыі і культуры у захопленых, заваеваных, краінах не дзеля
украшэння, а радзі замацавання у будучым свайго "права" на захоплен-
ныя і заваеваныя землі. Яны уводзяць і сваю топаніміку. Напрыклад,
крываваму падкаводцу Сувораву, патаніушаму у крыві народная паўстан-
Т. Касцюшкі беларусаў і палякаў, у Беларусі паставілі помнікі, у Коб-
рыне стварылі музей імя Суворова, яго імем названы 58 вуліц і 30
кадгасаў.

Усе народы, асвабадзіўшыся ад чужынцаў, стараюцца асвабадзіцца
на сваёй зямлі і ад іх гістарычных і культурных помнікаў, топанімікі
Так, напрыклад, паступілі народы Усходняй Еўропы, асвабадзіўшыся ад
акупацыі Савецкім Саюзам. Так павіны паступіць і мы беларусы, каб
запраўды стаць незалежнымі. Нам трэба вастанавіць у народнай памяці
імяны сваіх нацыянальных герояў, дзячоў, усіх патрыётаў, якія змагалі-
ся як маглі за гонар і незалежнасць сваёй Бацькаўшчыны - Беларусі.
Агрэсар павінен знаць, што на чужой зямлі, незалежна ад даўнасці яе
каланізацыі і захопу пад любой падставай, пакой яму не будзе. Толькі
такім чынам можна адбіць у яго ахвоту ад заваёў чужых земляў і да-
бра. Як вядома, захопнікі спачатку "змяваліюць", потым застаюцца у
чужым доме і наводзяць у ім свой "парадак", затым лічаць сябе у чу-
жым доме ужо "не чужымі", а нацыянальнай меншасцю, ствараюць свае наву-
чальныя і культурныя установы, патрабуюць аўтаноміі, нарэшце, дзелу-
чэння занятай ім чужой тэрыторыі да сваёй этнічнай радзімы, а далей
пачынаюцца Карабах, Прыднястроў'е, Асеція, Абхазія, Віленшчына і г.д.

У артыкуле 12 Закона РБ "Аб нацыянальных меншасцях..." сказана, што "стварэнне перашкод у рэалізацыі нацыянальнымі меншасцямі сваіх правоў, распальванне міжнацыянальнай варожасці, праследуцца законам". А як жа быць з "распальваннем" такой жа дзейнасці супраць карэіннай нацыянальнай беларускай большасці, якая цяпер праводзіцца многімі працэскамі нацыянальных меншасцей, асабліва рускай? А вядзецца яна пачынаючы ад "самазванага" фронту нацыянальнага выратавання" да вульгарных расійскіх нацыянал-шавіністаў. Напэўна, у Законе не выпадкова "забыліся" запісаць, што нацыянальныя меншасці РБ не павінны супрацьдзейнічаць адраджэнню беларускай нацыі, навязваць у чужым доме, напрыклад, сваю мову у якасці дзяржаўнай і г.д. Такія супрацьдзейненні у канцы канцоў узрываюцца небяспечна, таму што нацыянальная свядомасць беларускай нацыі хутка расце і беларусы ужо ня тыя, што былі калісьці.

У 1974 годзе мы будзем атрымліваць пашпарт Грамадзяніна РБ. Але нашто нам 3-моуны пашпарт: беларуска-рускі-англійскі. Няужо усе Грамадзяне рынуцца за мяжу з новым пашпартам. Такіх будзе не больш 10%; яны ж будуць мець для паездкі адпаведны дакумент. А калі у пашпарце не будзе 5-й графы/нацыянальнасць/, тады ня трэба было прынімаць і Закон РБ "Аб нацыянальных меншасцях у РБ", бо без гэтай графы яго немагчыма выконваць таму, што любы Грамадзянін у любы час можа змяніць нацыянальнасць на такую, якая яму больш выгадна. Па М.А.Сляшчэву, "у прынцыпе нацыянальнасць чалавека павінна быць яго асабістай справай". У адпаведнасці з міжнароднымі законамі, прынятымі ААН, аб правах чалавека, кожны пры жадаанні можа змяніць места жыццядзяння і адпаведна Грамадзянства, але не нацыянальнасць. Адвольнае, штучнае змяненне нацыянальнасці, асабліва масавае, можа прывесці к міжнацыянальным, а падчас і к міжнародным канфліктам, так як гэта звязана са змяненнем граніц і, навогул, адарваннем тэрыторыі. Акрамя таго гэта можа прывесці к перанаселеннасці асобных краін па эканамічных прычынах.

Таму пытанне з устаноўленнем нацыянальнасці павінна вырашацца не адвольна, не па асабістаму жаданню кожнага адпываючага, а па запраўднаму паходжанню. Часам лічаць, што людзі родзяцца без нацыянальнасці, а наварождзены можа стаць чалавекам любой нацыянальнасці у залежнасці ад таго сярод якой ён будзе жыць. Гэта некампетэнтная думка. Навука цяпер вызначае тонкія біялагічныя прыкметы людзей розных нацыянальнасцей, не кажучы ўжо аб расах. Наканец, уласнага жадання мала, каб цябе прызналі чалавекам той ці іншай нацыянальнасці, якой ты хочаш быць. Акрамя таго, вядома, што людзі мяняюць нацыянальнасць радзі выгады, і за кан'юнктуры, а у душы застаюцца людзмі той нацыянальнасці, якой яны ёсць на самай справе. Вядома, што у Беларусі многа юрэяў, якія па паспарту значацца беларусамі, рускімі, украінцамі і ад гэтага яны не перастаюць быць юрэямі і калі вырашаюць выехаць у Ізраіль, мяняюць сваю фіктыўную нацыянальнасць на запраўдную. А што б было, каб беларуская дыяспора адказалася у чужых краінах ад сваёй беларускай нацыянальнасці? Замену запраўднай нацыянальнай прыналежнасці на больш выгадную трэба лічыць з'явай амаральнай. Патрыёт ніколі не адкажыцца ад сваёй запраўднай нацыянальнасці радзі асабістай выгады. Так, напрыклад, паступаюць цяпер беларусы на нацыянальнасці патрыёты лётчыкі із Лідскага і Пастаўскага авіяцыйных палкоў, якіх гвалтоўна хочаць адправіць у Расію толькі таму, што яны выпадкова аказаліся у расійскім авіяпалку. А адзін генерал із Міністэрства абароны ім прынородна заявіў: "А вы не беларусы, вы ж прысягі не прымалі"/"Звязда" 25 сакавіка 1993г./ . Вот да чаго прыводзіць адвольнае талкаванне нацыянальнасці.

Па перапісу 1989 года, у Беларусі пражывае 22,14 працэнта нацыянальных меншасцей, у тым ліку 13,22 працэнта рускіх, 4,11 палякаў, 2,87 - украінцаў, 1,1 - юрэяў. Астальныя розных другіх нацыянальнасцей. Такім чынам, Беларусь, як амаль і усе астальныя краіны свету, краіна многанацыянальная - такая як нашы бліжнія і далёкія суседзі: Латвія, Літва, Польшча, Расія, Украіна, Малдова, Балгарыя, Венгрыя, Герма-

Нія, Францыя, Англія, Швецыя і г.д., дзяржавы якіх створаны карэннымі нацыямі. Але нельга Беларусь сраўніваць з такімі многанацыянальнымі дзяржавамі, як Швейцарыя, Бельгія, якія створаны некалькімі нацыямі, пражываючымі на сваёй аутахтоннай, гістарычнай, тэрыторыі. Нельга сраўніваць Беларусь і з такімі многанацыянальнымі дзяржавамі, як Аўстра-лія, Злучаныя штаты Амерыкі, якія утварыліся народамі пераселяшыміся сюды з усяго света, а пераважна з Брытанскіх астравоў, прычым туземнае насельніцтва вынішчалася фізічна і заганялася у рэзервацы. Праўда у Беларусі вынішчыць беларусаў так не удалося, хаця людскія страты беларускай нацыі за часы заваёў нашай Бацькаўшчыны складаюць не менш 30 мільёнаў чалавек. Не удалося загнаць беларусаў і у рэзервацы, калі імі не лічыць калхозы. Усе нацыянальныя дзяржавы строга рэгулююць адпаведнымі законамі іміграцыю/прыезд на жыхарства/ у іх краіны чужынаў каб прадухіліць праясы асіміляцыі і дэнацыяналізацыі свайго карэннага народа, не вызваць міжнацыянальных сутыкненняў і спрэчак, эканамічных цяжкасцей. І, як правіла, усюды ключавыя дзяржаўныя пасады займаюць прадстаўнікі карэнных нацый, якія і ствараюць неабходныя умовы жыцця для перасяленцаў — нацыянальных меншасцяў. Звычайна працэнт насельніцтва нацыянальных меншасцяў у многанацыянальных краінах Еўропы не перавышае 5-10 працэнтаў. А у Саудаўскай Арабіі, напрыклад, прыехаўшае на працу насельніцтва перавышае карэннае, аднак уся дзяржаўная улада знаходзіцца у руках карэннага насельніцтва — нацыі-гаспадара. А на конт грамадзянства, нават у Злучаных Штатах Амерыкі каб яго атрымаць неабходна сумленна пражыць 5 гадоў і здаць экзамен па англійскай мове. Галоўныя дзяржаўныя пасады тут таксама часцей за ўсё займаюць амерыканцы англа-саксонскага паходжання. Так, што ЗША больш этнічная, чым надэтнічная дзяржава.

Такім чынам, беларуская нацыя мае поўнае права на сваё нацыянальную беларускую дзяржаву, такая самая, як і іншыя нацыі, пражываючыя на сваёй нацыянальнай гістарычнай тэрыторыі. Шт датычыць высокага працэнта нацыянальных меншасцей, то гэта пытанне можна вырашаць па-

разнаму, але толькі мірным шляхам: міждзяржаўнымі дагаворамі, напрыклад у 1944 годзе быў міждзяржаўны дагавор паміж Савецкім Саюзам і Польшчай, па якому із Беларусі многія палікі перасяліліся на сваю этнічную радзіму - Польшчу. У РБ нельга чыніць ніякіх перашкод для нацыянальных меншасцей жадаючых пераселіцца на сваю этнічную радзіму. Так паступаюць многія яўрэі. Напэўна із Беларусі будуць эміграваць і другія нацыянальныя меншасці, калі у іх этнічных дзяржавах жыць будзе лепш, чым у Беларусі. Нацыянальная дзяржава павінна клапаціцца аб нацыянальных меншасцях таксама, як і аб грамадзянах карэянай нацыянальнай большасці. 26-28 лютага у Віцебску праведзен міжнародны форум "Нацыі, межы, лёсы", які прыйшоў к выснове, што калі мы не будзем сур'езна ставіцца да праблем нацыянальных меншасцей, то ніколі свабодную дэмакратычную дзяржаву не пабудуем. Але і тая праўда што калі нацыянальныя меншасці пры падтрымцы сваіх нацыянальных дзяржаў будуць перашкаджаць нашаму беларускаму нацыянальнаму адраджэнню, то гэта да добра не прывядзе. А прыкладу такіх перашкод колькі хочаш і гэта бударожыць абстаноўку у Рэспубліцы.

Па М.А.Слямневу, "Мы сталі сведкамі двух паралельных працэсаў: нацыянальнага адраджэння - беларускага і малых нацыянальных груп: рускай, польскай, украінскай, яўрэйскай, літоўскай...". Тут ніяк нельга сраўніваць адраджэнне беларускай нацыі, якая яўляецца у Беларусі карэянай/аўтахтоннай/ і больш нігдзе не мае сваёй дзяржавы, і нацыянальных меншасцяў, у якіх ёсць сваё развіццё нацыянальных дзяржаў. Ну, а рускай нацыянальнай меншасці у Беларусі у Беларусі не треба ніякага нацыянальнага адраджэння. З часоў заваёвы Расіяй Беларусі яна тут заўсёды была каланізуючай, русіфікуючай і пануючай нацыяй, асабліва пры бальшэвіцкай уладзе. М.А.Слямневу лічыць, што беларуская дзяржава павінна быць наднацыянальнай па варыянтзе ЗША, у якой беларусы, жывучы у сваім уласным доме, будуць і мець права толькі ўтварыць сваё таварыства, напэўна па прыкладу ТБМ.

З такім незаўздросным лёсам змірылася бм ні адна 10-мільённая нацыя, пражываючая з прадвечна на сваёй аутахтоннай/уласнай/тэрыторыі і мем якой названа дзяржава якімі бм "нацыяналістамі" не называлі яе народ. Не смірмся і мы беларусы.

А пакуль што, мы у сваім уласным доме застаемся як бы загнанай нацыянальнай меншасцю. Законы і пастановы у той ці іншай ступені накіраваныя на адраджэнне беларускай нацыі высокамерна і гнарыруюцца і сабатуюцца беларусафобамі-баязліўцамі адраджэння беларускай нацыі. І ніхто за гэта не нясе адказнасці. Кіёскі і магазіны завалены рускамоунай прадукцыяй, нягледзячы на дэфіцыт паперы. У многіх садках і школах на-ранейшаму русіфікуюцца беларускія дзеці - будучае нацыі. Вяскрнца вядуцца атакі на дзяржаўнасць беларускай мовы. Культурная наша спадчына у заняпадку. Рускамаўны друк і тэлебачанне адкрыта вядуць антыбеларускую прапаганду. У суверэнай Рэспубліцы Беларусь безнаказана дзейнічаюць такія адвёзныя арганізацыі як "Славянскі Сабор", "Белая Русь" і іншыя, дзейнасць якіх насіць адкрыта шовіністычны характар і шкодзіць беларускаму народу. Ва ўладзе застаюцца старая бальшэвіцка-расійская адміністрацыя, дзейнасць якой накіравана на падтрымку старых структур і спырае імперскім амбіцыям усходняму суседу. Наканец, беларусафобныя, камуністычныя і рэакцыйныя арганізацыі Беларусі стварылі адзін блок, які назвалі "Народным рухам Беларусі". Гэты антыдэмакратычны рух накіраван сунраць нацыянальных інтарэсаў беларускага народа.

Такія жыццёва важныя пытанні для беларусаў, як зварот нам аднятых этнічных беларускіх тэрыторый, зварот беларусаў із чужых краін а нацыянальных меншасцяў із Беларусі на свае этнічныя радзімы цяпер, у рэальным жыцці застаюцца праблемамі не вырашальнымі, а таму беларусы і небеларусы у РБ павінны любіць і павважаць адзін аднаго як самага сябе і усе павінны шчыра працаваць дабрабыту грамадзян яе усіх нацыянальнасцей.

Беларускай нацыі неабходна адрадыць ня толькі сваю дзяржаўнасць, мову, культуру, а неабходна яшчэ адрадыцца фізічна, бо ў выніку многа-вяковага генацыда беларускай нацыі і сацыяльна-эканамічных цяжкасцей, прырост насельніцтва ^{яе} беларускай нацыі ідзе вельмі слаба, а ў некаторых раёнах Рэспублікі назіраецца дэпапуляцыя/перавага змяншэння насельніцтва над прыростам/. Неабходна палепшыць генетычны фонд нацыі, які пагоршыўся ў сувязі з фізічным вынішчэннем лепшых яго насбітоў, шырокім распаўсюджаннем п'янства і алкагалізма, курэння, чарнобыльскай аварыі. Беларускаму народу неабходна адрадыць і свае маральныя якасці, якія пагоршыліся пад уплывам бальшэвіцкай ідэалогіі і амаральных паводзін шматлікіх няпрошаных "гасцей" Краіны. У беларусаў ня прынята было замыкаць хату, шкодзіць людзям, у пашане былі талка, дадзеная слова, а не бюракратычныя паперкі, пашана к людзям не залежна ад нацыянальнасці і рэлігіі. З такімі "нацыяналістамі" жыць можна.

29.03.1993г.

Доктар медыцынскіх
наук, прафесар Мірончык Іван.

Мірончык Іван

Адрас: 220082, Менск

вул. Прытыцкага д. 38, кв. 19.

Мірончык Іван Мікалаевіч

П.С. Ганарар за гэты артыкул прашу выкарыстаць па свайму мяркаванню

Мірончык Іван

1) ГДР	- 17,1	108,2
2) ФРГ	- 59,5	248,0 тыс. км.
3) Берлин	- 1,9	48,480
	<hr/>	<hr/>
	78,5	356,780

1. Люксембург → 99% алюмин
2. Германия → 99% алюмин
3. Франция → 90% алюмин
4. Швеция → 95% алюмин
5. Австрия → 90% алюмин
6. Финляндия → 93,2% алюмин
алюмин - 6,8%
7. Болгария → алюмин 90%
8. Италия → 98 алюмин
9. Таиланд → алюмин
10. Южная Корея → алюмин 94,8%
11. Венгрия → 96% алюмин
12. Дания → 98% алюмин
13. Греция → 95% - алюмин
14. Норвегия → 97,5 - алюмин
15. Португалия → 99% - алюмин
16. Румыния → 87,8% алюмин